

gives til disse to forskellige Erhvervsgræne, paa den ene Side Landbruget og paa den anden Side Haandværket og Industrien, og jeg vil dertil føje den Bemærkning, at havde vi en Bestyrelsestold for Landbruget, vilde jeg anse det for en Selvsølge, at Landbruget alligevel oppebar af den Statsunderstøttelse, det nu oppebærer.

Jeg opfattede ogsaa en anden Bemærkning af det ærede Medlem, som jeg maa modsigge, den nemlig, at Bidraget vedrørende Ekspogoudstillingen var et Bidrag til den danske Industris Deltagelse i Udstillingen. Jeg tror, at det ærede Medlem vil erkende, at det var et Bidrag til Danmarks Deltagelse i Ekspogoudstillingen.

Jeg tror endvidere, at det ærede Medlem brugte et uheldigt Udtryk, naar han vilde henføre Udgiften til Fyr- og Vagervæsenet til Statsudgifter til Fordel for Søfarten. Jeg kan ikke opfatte det anderledes, end at Bevillingerne til Fyr- og Vagervæsenet gives som Opfyldelse af en international Forpligtelse og ikke i nogen Henseende kunne siges at være en Understøttelse til den danske Søfart.

Men kan jeg end ikke blive enig med det ærede 1ste Medlem for 8de Kreds paa disse Punkter, vil jeg alligevel i den samme Sag vende mig til det ærede Medlem for 11te Kreds, som i Gaar havde Ordet (Th. Nielsen), idet dette ærede Medlem vedkendte sig den Anskuelse, at Industriens Bestyttelse er til gode for 3 pCt. af Befolkningen, og altsaa maa være af den Formening, at det ikke er en almindelig Nydelse, Industrien har, at det ikke er en Statsunderstøttelse, Industrien har foruden det, der paa Finansloven tilfalder Industrien. Det ærede Medlem udtalte i Gaar, at paa det foreliggende Finanslovsforslag støttes Landbruget og dets Interesser med et Beløb af 1,770,000 Kr., medens Industrien oppebærer en Understøttelse af 380,000 Kr. — jeg giver det ærede Medlems Tal uden Kritik; de synes jo ikke at stemme med de Tal, som kom fra det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen), men jeg holder mig altsaa til dem. Det vil altsaa sige, at Landbruget oppebærer en Understøttelse, der er omtrent 5 Gange saa høj som den, Industrien oppebærer. Jeg antager, at det ærede Medlem støtter sine Udtalelser paa den Betragtning, at Landbruget paa Finanslovens § 4, de direkte Skatter, gennem Gammelskatten og Landskatten bidrager til Statens Fornødenheder en hel Del mere end det, som udredes af andre Erhverv i Landet, navnlig Købstads erhverv, gennem Egningskatten og Bygningsafgiften. Men jeg tror, at det

ærede Medlem vil indrømme mig, at denne Merudgift for Landbruget gennem disse direkte Skatter maa ske rigelig opvejes af den Merudgift for Byerhvervene, som falder paa § 5 i Finansloven, de indirekte Skatter, idet det jo er en Kendsgerning, at Byerhvervene forbruge langt mere af de toldpligtige Artikler og derigennem give deres Bidrag til Statsfornødenhederne i højere Grad end Landbefolkningen. Derfor tror jeg, det er fuldt berettiget og det eneste korrekte at vurdere dette Forhold under Hensyn til de Tal, som Erhvervsstatistikken forsyner os med. Jeg spørger da, om det er korrekt, at Staten støtter Landbruget 5 Gange saa meget, som den støtter Byerhvervene, naar Landbefolkningen er knap dobbelt saa talrig som Bybefolkningen. Ifølge statistiske Meddelelser fra 1890 var Landbefolkningen den Gang 1,434,000 Individer mod Bybefolkningens 738,000. Et lignende Forhold fremtræder men endnu qrellere, naar man sammenligner Jordbrugernes 882,000 Individer med de industridrivendes 534,000. Da derved er at bemærke, at Forholdet forrykkes Aar for Aar i Landbrugets Diskfavør. Fra 1880 til 1890 er Danmarks Befolkning tiltaget med 10 $\frac{1}{3}$ pCt., medens Landbrugernes Antal er aftaget med 6 $\frac{1}{3}$ pCt. Faktisk var allerede i 1890 Landbrugernes Antal i Danmark under Halvdelen af Befolkningens, naar man dermed sammenligner alle andre Erhverv som Mod sætning. „Danmarks Statistik“ opgør Tallene saaledes: Der var af Landbrugere 1,010,000 Individer og af alle andre Erhverv 1,100,000. Saaledes var Forholdet i 1890, og det er ganske sikkert nu i 1895 endnu qrellere i Landbrugets Diskfavør. Derfor finder jeg, at denne Statsstøtte til Landbruget af 1,770,000 Kr. og til Industrien af 380,000 Kr. er højst uretfærdig og ikke, som det ærede Medlem mente, netop det passende og korrekte. Men jeg lægger i øvrigt ikke stor Vægt paa dette Forhold, idet min Grundbetragtning er den, at kunne disse Erhverv ikke fremme deres egne Interesser uden Statens Understøttelse, kunne de det i alt Fald heller ikke ved Statsunderstøttelse.

Men en anden Ting, som jeg beklager meget mere, er Medsættelsen af denne Toldkommission, hvis, som jeg har ladet mig underrette om, det er Meningen, at det bliver væsentlig Rigsdagen, som skal sammensætte den ved Valg. Rigsdagens Syn paa de stridende Interesser mellem Industri og Landbrug fremgaar jo netop af de Tal, som jeg her har fremdraget, den meget store Understøttelse til Landbruget og den meget ringe Understøttelse til Industri. Jeg tror